

יש מסגרת לתקווה!

מיסגור ומיסגור מחדש

סמינר מפקחות ומפקחים מחוז צפון ודרום
פיתוח מקצועי תשפ"ד

המכון הישראלי למנהיגות בית ספרית
المعهد الاسرائيلي للقيادة المدرسية

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

מסגור

מונח המתאר תהליך סלקטיבי בלתי מודע,
בו מוצגת מסגרת התייחסות או סכמה למידע/אירוע,
המשפיעה על הפרשנות הסובייקטיבית שנותן הפרט למידע/אירוע זה
ארווינג גופמן 1974

ארגון של חלקים ופיסות לכלל מסגרת חשיבה והתבוננות
שתיצור הגיון מסוים ותספק כיוון לחשיבה

**”איננו רואים
דברים כפי שהם
אלא כפי שאנו”**

אנאס נין

מסגור מחדש

הבניה מחדש, הצבת מסגרת התבוננות חלופית על המציאות,
המאפשרת לבחון מערכת שלמה של תופעות באופן אחר מזו בה
הבטנו עד כה - החלפת מסגרת תפיסתית אחת באחרת

מאגר הידע של דואלוג, 2020

מסגור מחדש כרוך ביצירת פרספקטיבה אחרת,
כדי שהקבוצה או היחיד יוכלו להתקדם, וכדי שהבנת הסוגייה תהיה
מעמיקה יותר

מסגור מחדש מאפשר לראות דברים אחרת ולהרחיב את טווח
האפשרויות להבנה ומתוך כך, לפעולה

אמונה ביכולת השתנות growth mindset

אנשים בעלי דפוס חשיבה מתפתח מאמינים שניתן להשתפר כל הזמן

הם מאמינים שהיכולות שלנו הן פוטנציאל להגיע למשהו ולכן הן גמישות ובעזרת מאמץ ונחישות ניתן להשיג ביצועים טובים יותר

אנשים אלו נהנים מאתגרים ומבחינתם כישלון לא מעיד על היכולות שלהם אלא על הזדמנות לצמוח ולהשתפר

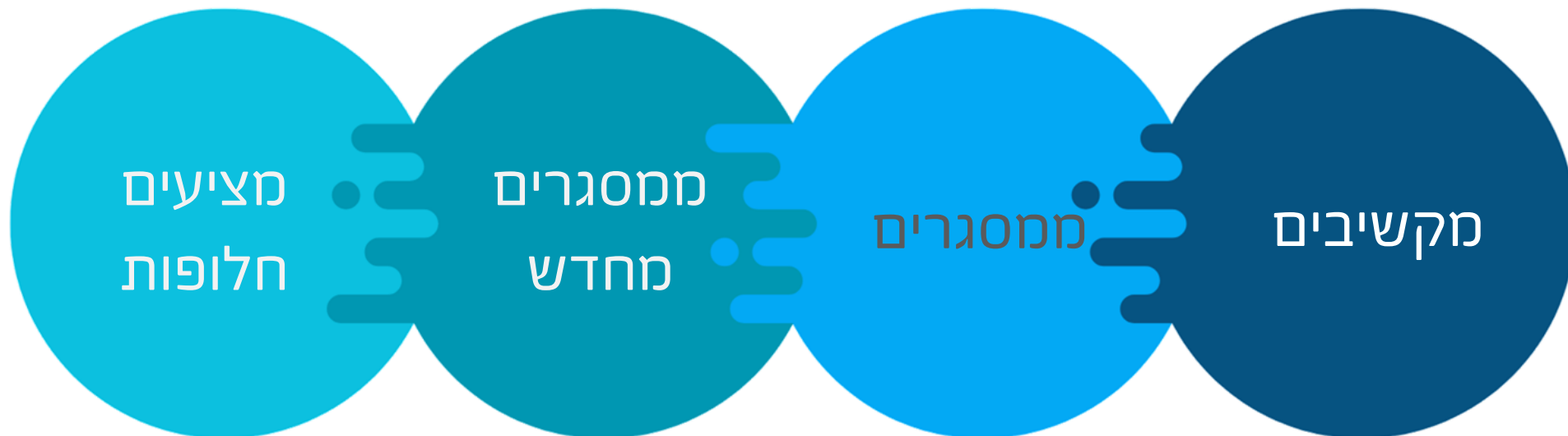
קרול דואק

הדגמה - משחק תפקידים

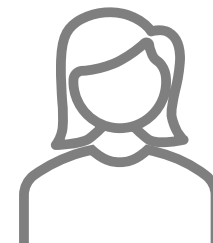

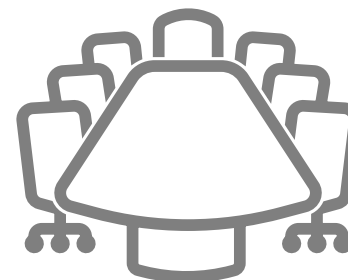
הנחיות למספרת:

הכנס/י ל'נעליה' של המנהל/ת
ספרי את הסיפור שמופיע בתרחיש באופן מפורט ואמין ככל האפשר
התבסס/י על ההיכרות הטובה שלך עם מנהלים ומנהלות
הסברי מה בהתרחשות המסוימת הזו ערער אצלך את התקווה

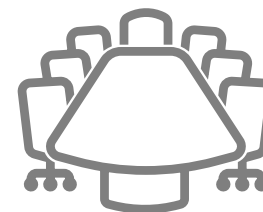
הנחיות למאזינים:

הקשיבו קשב רב למספרת.
תנו מרחב נוח למספרת/ת להציג את הסיפור
כתבו לעצמכם נקודות ושאלות לבירור בהמשך

נסו להבין טוב יותר את נקודת המבט של המספרת. דרך שאילת שאלות הבהרה

בשלב זה חשוב שתשהו את הפרשנות האישית שלכם ותתנו מקום ותוקף למספרת. ולחוויה הסובייקטיבית שבסיפור: מחשבות ורגשות

בסבב- תנו כותרת לסיפור

המספרת של הסימולציה תבחר את הכותרת המתאימה ביותר בעיניה, כפי שהיא רואה את הסיפור

מקשיבים   ממסגרים
ממסגרים   מחדש
מציעים   חלופות

על בסיס ההתבוננות החדשה שסיפקו לכם תהליכי המסגור והמסגור
מחדש,
הציעו למספרת הסיפור רעיונות לפעולה מתוך הבנה שניתן לבחור בין
דרכים שונות להתמודדות עם הסיטואציה

מציעים
חלופות

ממסגרים
מחדש

ממסגרים

מקשיבים

שלב א'- מספרים/מקשיבים

אחד המשתתפים/ אחת המשתתפות מספרת על אירוע מאפייני האירוע:

- אירוע קונקרטי (ממוקם על ציר הזמן, משתתפים בו שחקנים מוגדרים. ניתן להיזכר בפרטים)
- האירוע ממוקם בזירה המקצועית.
- האירוע ערער אצל המספרת את התקווה.

הנחיות למספרת:

ספרי: באופן מפורט ומדויק ככל האפשר. המבנה מה בהתרחשות הססימית הח ערער אצלך את התקווה.

הנחיות למאזינים:

הקשיבו קשב רב למספרת. תנו מרחב נוח למספרת/ להגיב את הסיפור. כמובן לצעמכם נקודות ושאלות ליכור בהמשך.

שלב ב'- מסמרים

המשתתפים מנסים להבין טוב יותר את נקודת המבט של המספרת. דרך שאלות שאלות הבהרה.

עשה ואל תעשה לשלב המסמרי:

שאלו כמה שיותר שאלות הבהרה, שמטרתן להבין טוב יותר את הסיטואציה. (למשל: מה קרה לפני ההתרחשות הזו? באיזה סוג של בית ספר סוהב/האם התרחשו דברים דומים בעבר? מה ציפית שיקרה, ולא קרה? מה קרה ולא ציפית? מה הרגשת? התייחסו אל הווה של חברת הצוות באופן שסכר בקושי בראי, כדי להבהיר ולה/ שהקושי שחש/האנו נורמלי והמוני בעיניך.	המנעו מהעברת מוקד השיחה אליכם. באופן שעשוי להעביר סמל של חוסר עניין אפסיתו בסיפור. השארו עם הסיפור של הסוהרת.
המנעו מ"שאלות בחפזות" המתחזות לשאלות הבהרה, אך למעשה יש בהן נקודת עמדה (למשל: "את לא חושבת שהיה כדאי ש...?")	המנעו משפוטיות ("היית צריכה להגיד לו...")
המנעו מפרשנות ("אילו זה בגלל...?")	המנעו מהמלצה "לראות את הכוס המלאה", שעשויה להתפרש כביטול הקושי ("תגיד תודה שהוא לא..."). הכירו בתוקף הסובייטיבי של הקושי.

מסגור ומסגור מחדש כפרקטיקות בונות תקווה
ספרים/מקשיבים, מסמרים, מסמרים מחדש ומציעים חלופות

מסגור
ארגון של חלקים ופוסות מידע לכלל מסגרת השיבה והתבוננות שתיאר הינון מסוים ותספק כיוון לחשיבה.
בתהליך מסגור, אל מול סיפור שגוי, נבקש לברר: מהם הרגשות של המספר/ת? מה באמצעות שרר רגשות אלו? מה היו הציפיות שלה/ו? של הסיטואציה? מה במציאות הוביל אותה/ אותו למציאות המתסכלת?

מסגור מחדש
תהליך של יצירת פרספקטיבה אחרת על התרחשות, מתוך שאיפה של היחיד והקבוצה להתקדם ולהבין באופן מעמיק יותר את הסיטואציה.
מסגור מחדש מאפשר לאנשים לראות דברים בצורה אחרת, ולהרחיב את טווח האפשרויות להבנה, ומתוך כך לפעולה.
בתהליך מסגור מחדש, ננסה להבין אך נראים הדברים מנקודת המבט של שחקנים נוספים בסיטואציה, להכיר טוב יותר את הנסיבות בהן פועל, ולשער מה הניע אותם לפעול כפי שפעלו.

הצעה למהלך של מסגור ומסגור מחדש
מספרים/מקשיבים
מסמרים
מסמרים מחדש
מציעים חלופות חדשות

שלב ג'- מסמרים מחדש

המשתתפים מנסים להרחיב את המבט על הסיטואציה, ולקבל פרספקטיבות אחרות ביחס אליה, מתוך רגישות לנקודת המבט של המספרת. ולא באופן לעוסת או מבטל. המהלך נעשה דרך שאלות שאלות שיאפשרו התחזקות אחר נקודת המבט של שחקנים אחרים בסיטואציה.

עשה ואל תעשה לשלב המסמרי מחדש

שאלו שאלות על שחקנים אחרים בסיטואציה: מאיפה הם מביעים? מהם מקורות הכוח שלהם? מהם מקורות המסוקה שלהם?	המנעו מ"שאלות בחפזות" המתחזות לשאלות הבהרה, אך למעשה יש בהן נקודת עמדה (למשל: "את לא חושבת שהיה כדאי ש...?")
שאלו שאלות המאירות את מקורות הכוח של המספרת: שאלות שמכבדות את החוזקות שלה, ואת היכולת המיוחדת שלה/ו.	המנעו מפרשנות וחד משמעיות ("היית צריכה להגיד לו...")
שאלו שאלות המאירות את גורמי המתיחה שלה: אנשים שכולים לתמוך, משאבים שכולים לסייע.	אל תבטלו פרספקטיבות שאינן מקובלות עליכם. שאפו לרובי פרשנות ולמנון נקודות מבט.
שאלות המציגות פרספקטיבות נוספות על הסיטואציה: התבוננות מסרוחק של זמן, התבוננות מנקודת עמידה אחרת, השוואה לאירועים דומים שהתמודדות שלה/ו אינם הייתה אחרת.	המנעו מפרשנות ("אילו זה בגלל...?")
שאלו שאלות המאירות הדמיונית לצפייה הקיימת בסיטואציה: כאלו המאירות הדמיונית לשינוי והתחדשות שסיטואציה מזמנת למנהל.	המנעו מהמלצה "לראות את הכוס המלאה", שעשויה להתפרש כביטול הקושי ("תגיד תודה שהוא לא..."). הכירו בתוקף הסובייטיבי של הקושי.

חשובים ביחד: איה תואר חדש, מסגור חדש, אפשר לתת להתרחשות בעקבות השאלות שנשאלו כעת, והתשובות שקיבלתם עליהן

שלב ד'- מציעים חלופות

על בסיס התבוננות החדשה שסיפקו לכם תהליכי המסגור והמסגור מחדש- הגיעו למספרת הסיפור רעיונות לפעולה מתוך הבנה עניונית לבחור בין דרכים שונות להתמודדות עם הסיטואציה.

הזדמנויות לצמיחה שיש בסיטואציה- שאלות המאירות הזדמנויות לשינוי והתחדשות שהסיטואציה מזמנת

מקורות הכוח - שאלות שנוגעות לחוזקות, ליכולות מיוחדות

גורמי התמיכה- שאלות בנוגע לא.נשים שיכולים לתמוך, למשאבים הקיימים

פרספקטיבות נוספות על הסיטואציה- שאלות שנוגעות לאירוע כפי שייראה ממרחק של זמן או בנוגע לאירועים דומים אחרים

המכון הישראלי למונהיגות בית ספרית
المعهد الاسرائيلي للقيادة المدرسية

משרד החינוך
Ministry of Education
وزارة التربية والتعليم

מיסגור ומיסגור מחדש כפרקטיקה לבניית תקווה

תודה!

